

MRF 2023.332

Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse af 20. december 2023, j.nr. 22/03247

Ophævet indirekte afgørelse fra 2010 om, at restaurationsforskrift efter den dagældende miljøaktivitetsbekendtgørelse ikke var omfattet af miljøvurderingsloven, da forskriften fastlagde rammer for fremtidige anlægstilladelser, jf. miljøvurderingslovens § 8, stk. 2, nr. 2, ved krav til den fysiske indretning i form af bl.a. ventilationsanlæg og støjisolering ved restaurationer.

Frederikshavn Kommune vedtog i juli 2010 en forskrift vedrørende miljøkrav i forbindelse med indretning og drift af restaurationer i medfør af den dagældende miljøaktivitetsbekendtgørelse. Kommunen traf samtidig indirekte afgørelse om, at forskriften ikke var omfattet af reglerne i miljøvurderingsloven. Siden vedtagelsen i 2010 var forskriften revideret to gange i hhv. 2012 og 2017. Forskriften havde til formål at regulere de miljømæssige forhold ved drift af restaurationer i kommunen, og det fremgik af forskriften, at restaurationsbegrebet dækkede en lang række aktiviteter med servering og udskænkning for øje. I forhold til begrænsning af støjgener fastsatte forskriften bestemmelser for indretningen, således at indendørs og udendørs installationer ikke overskred fastsatte grænseværdier i forskriftens bilag 1, ligesom forskriften bl.a. stillede krav om, at vægge ud til det fri samt vinduer skulle lydisoleres, at indgangspartier til restaurationer nær boliger skulle forsynes med en lydsluse, og at musik-anlæg skulle forsynes med en plombering. Videre fremgik, at restaurationer ikke måtte give anledning til lugtgener i omgivelser, og at restaurationer skulle forsynes med velfungerende udsugnings- og ventilationsanlæg, der opfyldte nærmere specificerede tekniske krav. Den indirekte afgørelse om, at forskriften ikke var omfattet af

miljøvurderingsloven, blev i februar 2022 påklaget af en forening af omboende, der navnlig anførte, at restaurationsforskriften skulle have været vurderet efter reglerne i miljøvurderingsloven. Miljø- og Fødevareklagenævnet (formanden) lagde til grund, at da afgørelser efter miljøaktivitetsbekendtgørelsen ikke kan påklages til nævnet, kunne nævnet ikke tage stilling til indholdet af restaurationsforskriften. Derimod kunne nævnet tage stilling til, om forskriften var omfattet af miljøvurderingslovens regler, herunder om planen fastlægger rammerne for fremtidige anlægstilladelser ved at indeholde kriterier eller vilkår, der bestemmer rammerne for indholdet af en myndigheds behandling af en anlægstilladelse. Med henvisning til, at forskriften indeholdt krav til den fysiske indretning af ventilationssystemer, lydsluser og lydisolering ved restaurationer, fandt nævnet, at forskriften fastlagde rammerne for fremtidige anlægstilladelser og derfor var omfattet af miljøvurderingslovens § 8, stk. 2, nr. 2, hvorfor kommunen skulle have gennemført en screening af forskriftens væsentlige påvirkning på miljøet. På den baggrund ophævede nævnet kommunens indirekte afgørelse om, at den omhandlende forskrift ikke var omfattet af reglerne i miljøvurderingsloven.

Kommentar: Uanset at det er oplagt, at restaurationsforskriften er omfattet af miljøvurderingslovens § 8, stk. 2, nr. 2, og krav om screening, giver nævnets afgørelse anledning til tre principielle bemærkninger. For det første er det usædvanligt, at nævnet behandler en klage indgivet i 2022 over en forskrift, der er vedtaget i 2010 og ændret i 2012 og 2017. Selv om det må medgives, at miljøvurderingslovens § 51 om klagefrist ikke omfatter indirekte afgørelser, og at hensynet til en effektiv efterlevelse af EU-retten kan begrunde, at ældre indirekte afgørelser kan påklages, burde nævnet have begrundet, hvorfor klagenævnet kan behandle en klage over en indirekte afgørelse, der går så langt tilbage, da der formentlig er en del andre ældre kommunale forskrifter, som herefter vil kunne indbringes for nævnet grundet manglende screening efter miljøvurderingsloven, herunder kommunale forskrifter om miljøkrav til anlægsaktiviteter, hvor der vil være obligatorisk miljøvurdering. Det må i forlængelse heraf tiltrædes, at klagenævnet ikke kunne tage stilling til indholdet af forskriften, da denne ikke kan påklages, hvilket dog herefter rejser to andre spørgsmål i relation til håndhævelsen. Det ene er, at forskriften som følge af manglende screening efter miljøvurderingsloven formentlig må anses for

MRF 2023.332

ugyldig, men at dette forudsætter, at kommunen af egen drift ophæver den gældende forskrift og herefter vedtager en ny forskrift efter screening efter miljøvurderingsloven, jf. ligeledes EU-Domstolens dom i sag C-41/11. Det andet er, om tidligere sanktioner for overtrædelse af forskriften skal genoptages, hvilket synes at være den mest nærliggende løsning. Ingen af disse spørgsmål kunne dog besvares af klagenevnet.

Ophævelse af indirekte afgørelse om at restaurationsforskrift i Frederikshavn Kommune ikke er omfattet af reglerne i miljøvurderingsloven

22/03247

Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse efter miljøvurderingslovens § 2, jf. § 48, stk. 4.^[1]

Miljø- og Fødevareklagenævnet ophæver Frederikshavn Kommunes indirekte afgørelse af 22. juni 2010 om, at forskrift vedrørende miljøkrav i forbindelse med indretning og drift af restaurationer ikke er omfattet af reglerne i miljøvurderingsloven.

Det indbetalte klagegebyr tilbagebetales.

Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 17, stk. 1, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet^[2] og gebyrbekendtgørelsens § 2, stk. 6.^[3] Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. miljøvurderingslovens § 54, stk. 1.

Afgørelsen er truffet af formanden på nævnets vegne, jf. § 8 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

1. Klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet

Afgørelsen er den 23. februar 2022 påklaget til Miljø- og Fødevareklagenævnet af en forening af omboende. Klager har siden indsendt en række supplerende bemærkninger.

Klager har anført, at restaurationsforskriften burde have været vurderet efter miljøvurderingslovens regler, og at der ikke er foretaget partshøring. Klager har i den forbindelse påpeget, at Frederikshavn Kommune har fastsat støjgrænser for Skagen centrum, som er væsentligt højere end Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser.

Derudover har klager anført, at restaurationsforskriftens indhold er uacceptabelt, og at det er i strid med lokalplanen for et område i Skagen centrum og en række love og internationale konventioner, herunder miljøbeskyttelsesloven og Århuskonventionen. Klager mener ligeledes, at Frederikshavns Kommunes dispensationspraksis er et udtryk for, at kommunalbestyrelsen varetager usaglige hensyn til at øge turismen i området og tilgodese restauratørerne. Ifølge klager har kommunen ligeledes tilsidesat sin tilsynsforpligtelse.

2. Sagens oplysninger

2.1 Området

Forskriften dækker hele Frederikshavn Kommune, mens en bestemmelse om lempede støjkrav dækker en del af Skagen by.

2.2 Den påklagede afgørelse

Frederikshavns Kommune vedtog den 22. juni 2010 en forskrift vedrørende miljøkrav i forbindelse med indretning og drift af restaurationer (restaurationsforskriften) i medfør af dagældende miljøaktivitetsbekendtgørelse.[4] Formålet med forskriften er at regulere de miljømæssige forhold i forbindelse med drift af restaurationer i Frederikshavn Kommune, således at driften ikke medfører væsentlig gene for omgivelserne. Siden vedtagelsen er forskriften revideret den 6. marts 2012 og senest den 31. maj 2017.

Der er hverken i forbindelse med vedtagelsen eller de to senere revideringer foretaget en vurdering efter reglerne i miljøvurderingsloven. Frederikshavn Kommune har dermed også truffet en indirekte afgørelse om, at forskriften ikke er omfattet af reglerne i miljøvurderingsloven.

2.3 Restaurationsforskriftens indhold

Restaurationsforskriften gælder for hele Frederikshavns Kommune og indeholder en række bestemmelser til begrænsning af støj- og lugtgener fra restaurationer.

Det fremgår bl.a. af forskriftens § 2, at der ved restaurationer i forskriften forstås selvstændige erhvervsvirksomheder med servering af spise- og drikkevarer og lignende erhvervmæssigt samt foreningsmæssigt drevne virksomheder, herunder restaurationer, værtshuse, cafeterier, pizzeriaer, diskoteker, kaffebarer, grillbarer, cateringsvirksomheder og lignende erhvervmæssigt drevne virksomheder. Det er fastsat, at de er omfattet, uanset om de er godkendt med eller uden bevilling efter lov om restaurations- og hotelvirksomhed. Ved restaurationer forstås desuden erhvervmæssigt drevne forsamlingshuse. Det fremgår desuden, at der med støj forstås den samlede støj fra drift, personale og musik.

Om begrænsning af støjgener fremgår det bl.a. af forskriftens § 5, at støjende udendørs og indendørs installationer skal udføres på en måde, så de ikke overstiger grænseværdierne i bilag 1 til forskriften. Derudover skal vægge til det fri, herunder vinduer, lydisoleres, så den udendørs støjbelastning ikke overstiger de i grænseværdierne i bilag 1. Faste musikanlæg og eludtag til lydanlæg, der ved gæsteoptræden medbringes, skal ved etablering, udvidelse eller ændring forsynes med en begrænsning (plombering), som sikrer, at restaurationer overholder grænseværdierne i bilag 1. Derudover er det fastsat, at indgangspartier til restaurationer nær boliger skal være udført med lydsluse, eksempelvis vindfang med dør i begge ender, hvis de er til gene for omgivelserne. Døre skal være forsynet med automatisk lukkeanordning, der ikke må blokeres. Derudover indeholder forskriften en lempelse i forhold til de fastsatte støjgrænser, så støj fra restaurationer med eget udeserveringsareal i tidsrummet fra kl. 18.00 til 23.00 kan være det samme, som gælder for det pågældende område i dagstimerne.

Desuden fremgår det af forskriftens § 6, at vægge og etagedæk i restaurationer skal lydisoleres, så grænseværdierne for støj i beboelses- og kontorlokaler kan overholdes.

Forskriftens bilag 1 fastsætter de grænseværdier, som skal overholdes for de tre kategorier centerområde, etage-boligområde og åben/lav bebyggelse. Støjgrænserne er for nattetimerne angivet til henholdsvis 40, 40 og 35 dB(A), for aftentimer og søn- og helligdage 45, 45 og 40 dB(A) og for dagstimerne øvrige dage 55, 50 og 45 dB(A). Der gælder dog lempede støjgrænser for et særligt område svarende til lokalplanområdet SKA.200.C1, Centerområde 1 for Skagen Bymidte. Her er grænserne 65 dB(A) mandag til lørdag kl. 07.00 – 18.00, 55 dB(A) kl. 18.00 – 02.00, 55 dB(A) søn- og helligdage kl. 07.00 – 02.00 og 55 dB(A) øvrig tid. For så vidt angår indendørs støj stilles der krav om lydisolering af vægge og etagedæk, så støjgrænser for beboelsesrum (30 dB(A) i dagstimerne og 25 dB(A) i nattetimerne) og kontorlokaler (40 dB(A) hele døgnet) kan overholdes.

Om begrænsning af lugtgener fremgår det af forskriftens § 8, at restaurations drift ikke må give anledning til lugtgener i omgivelserne. Af § 9 fremgår det bl.a., at restaurations skal forsynes med velfungerende udsugnings- og ventilationsanlæg, der kan indfange lugt fra køkken og serveringslokaler. Ventilationsafkast skal føres over tag i en afstand af mindst 5 m fra oplukkelige vinduer og anden form for friskluftindtag. Ventilationsafkast skal forsynes med jethætte eller lignende med en kastelængde, der indebærer, at afkastet sker over tagryggen på den højeste bygning inden for den karré, herunder bebyggelsen på modstående vejside, som ejendommen ligger i.

Det fremgår, at forskriften gælder for både nye og eksisterende restaurations bortset fra bestemmelserne om krav til indretning af ventilation, der kun gælder for nye restaurations og for restaurations, der ændres så væsentligt, at der kræves byggetilladelse.

Det fremgår videre af forskriften, at Frederikshavn Kommune efter ansøgning har mulighed for at dispensere fra bestemmelserne i forskriften. Med virkning fra den 1. oktober 2017 er der vedtaget et tillæg til forskriften, hvoraf retningslinjerne for at meddele dispensation fra forskriften fremgår.

2.4 Frederikshavn Kommunes bemærkninger til klagen

Frederikshavn Kommune har den 18. marts 2022 bemærket, at restaurationsforskriften er truffet med hjemmel i miljøaktivitetsbekendtgørelsen, og at kommunen vurderer, at den ikke er omfattet af miljøvurderingslovens § 2. Der er derfor ikke truffet en afgørelse efter miljøvurderingsloven.

2.5 Nye oplysninger under sagens behandling

Som svar på Miljø- og Fødevarerklagenævnets spørgsmål har Frederikshavn Kommune den 3. marts 2023 fremsendt en række dokumenter fra vedtagelsen og revisionerne af forskriften.

3. Miljø- og Fødevarerklagenævnets bemærkninger og afgørelse

3.1 Miljø- og Fødevarerklagenævnets prøvelse

Det fremgår af § 11, stk. 1, i lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet, at nævnet kan begrænse sin prøvelse af en afgørelse til de forhold, der er klaget over.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har i denne klagesag fundet anledning til at behandle om Frederikshavn Kommunes restaurationsforskrift er omfattet af reglerne i miljøvurderingsloven.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har ikke taget stilling til sagens øvrige klagepunkter, jf. herved § 11 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet

3.2 Miljø- og Fødevareklagenævnets bemærkninger

3.2.1 Indledende bemærkninger

Det fremgår af miljøvurderingslovens § 48, stk. 4, at er en plan eller et program eller ændringer deri ikke udarbejdet i henhold til lov, eller giver den pågældende lov ikke mulighed for klage, kan myndighedens afgørelse, som træffes ved gennemførelsen af en miljøvurdering efter § 8, stk. 1, påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet for så vidt angår retlige spørgsmål. Afgørelser, som en myndighed træffer om, at plan eller program ikke er omfattet af eller ikke skal behandles efter miljøvurderingsloven, kan også påklages.[5]

Frederikshavn Kommune har vedtaget restaurationsforskriften efter miljøaktivitetsbekendtgørelsens § 20. Afgørelser efter bekendtgørelsen kan ikke påklages til anden administrativ myndighed, jf. § 21. Nævnet har derfor ikke kompetence til at behandle den del af klagen, der vedrører selve forskriftens indhold, herunder heller ikke om forskriften er i strid med en lokalplan.

Miljø- og Fødevareklagenævnet bemærker desuden, at nævnet ikke har kompetence til at behandle spørgsmål om Frederikshavn Kommunes tilsyn med overholdelsen af forskriften. Klage over kommunernes tilsyn kan i stedet indgives til Ankestyrelsen, der fører tilsyn med kommunerne efter kommunestyrelsesloven.[6] Det er Ankestyrelsen selv, der beslutter, om der er tilstrækkelig anledning til at rejse en tilsynssag.

3.2.2 Frederikshavn Kommunes restaurationsforskrift

Det fremgår af SMV-direktivets artikel 2, litra a, at:

I dette direktiv forstås ved:

- a) »planer og programmer«: planer og programmer, herunder sådanne der medfinansieres af Det Europæiske Fællesskab, samt ændringer deri
  - som udarbejdes og/eller vedtages af en national, regional eller lokal myndighed, eller som udarbejdes af en myndighed med henblik på vedtagelse af parlament eller regering via en lovgivningsprocedure, og
  - som kræves ifølge love og administrative bestemmelser

Det følger endvidere af direktivets artikel 3, stk. 2, litra a, at:

2. Med forbehold af stk. 3 gennemføres der en miljøvurdering for alle planer og programmer:

- a) som udarbejdes inden for landbrug, skovbrug, fiskeri, energi, industri, transport, affaldshåndtering, vandforvaltning, telekommunikation, turisme, fysisk planlægning og arealanvendelse, og som fastlægger rammerne for fremtidige anlægstilladelser til de

projekter, der er omhandlet i bilag I

og II til direktiv 85/337/EØF, eller

b) for hvilke det på grund af den sandsynlige indvirkning på lokaliteter er besluttet, at der kræves en vurdering i medfør af artikel 6 eller 7 i direktiv 92/43/EØF.

Miljøvurderingsloven implementerer SMV-direktivet i dansk lovgivning.

Miljøvurderingslovens regler om miljøvurdering af planer og programmer finder efter § 2, stk. 1, litra a, bl.a. anvendelse på planer og programmer, der fastlægger rammerne for fremtidige anlægstilladelser til projekter eller medfører krav om vurdering af virkningen på et internationalt naturbeskyttelsesområde.

Følgende fremgår af forarbejderne til miljøvurderingslovens § 2:[7]

”Lovforslagets § 2 har til formål at fastlægge lovforslagets anvendelsesområde for såvel planer og programmer som projekter.

Efter lovforslagets § 2, stk. 1, nr. 1, litra a og b, der omhandler planer og programmer, vil der for det første være tale om sådanne planer og programmer, som enten fastlægger rammerne for fremtidige anlægstilladelser til projekter eller kan påvirke et udpeget internationalt naturbeskyttelsesområde væsentligt, jf. det foreslåede stk. 1, litra a. Det vil således være uden betydning, hvilken sektor planen eller programmet regulerer. Det afgørende i denne sammenhæng er, hvorvidt planen eller programmet fastlægger rammerne for fremtidige anlægstilladelser eller kan påvirke et udpeget internationalt naturbeskyttelsesområde.

Det er hensigten med den foreslåede bestemmelse, at den indholdsmæssigt svarer til miljøvurderingsdirektivets artikel 2, litra a, og at bestemmelsen skal fortolkes i overensstemmelse med EU-domstolens praksis, jf. nedenfor.

Med hensyn til begrebet »fastlægger rammerne for fremtidige anlægstilladelser« skal der tillægges betydning, om planen eller programmet fastlægger rammerne for den fremtidige konkrete arealanvendelse således, at ansøgninger om anlægstilladelser vil kunne tillades eller afvises med henvisning til planen eller programmet uden, at planen eller programmet dog nødvendigvis er tilstrækkeligt hjemmelsgrundlag for en tilladelse eller afvisning. Begrebet er således centralt ved vurderingen af, om en plan eller et program er omfattet af loven. Se endvidere bemærkninger til lovforslagets § 8, stk. 1.”

Af EU-Kommissionens vejledning om gennemførelse af direktiv 2001/42 fremgår det, at:[8]

”Planer og programmer er ikke nærmere defineret. Termerne er ikke synonyme, men kan have et bredt spektrum af betydninger, der til en vis grad overlapper. Hvad direktivets krav angår, behandles de ens. Det er derfor hverken nødvendigt eller muligt at foretage en streng sondring mellem de to. For at afgøre, om et dokument er en plan eller et program med henblik på direktivet, er det nødvendigt at fastslå, om den/det har en sådan plans eller et sådant programs hovedkarakteristika. Navnet alene ("plan", "program", "strategi", "retningslinjer" osv.) vil ikke være en tilstrækkeligt pålidelig rettesnor, idet dokumenter, der har alle en plans eller et programs karakteristika som defineret i direktivet, kan forekomme under mange forskellige navne.”

Om begrebet planer og programmer fremgår endvidere:

"Med hensyn til afgrænsningen af begrebet "projekt" efter VVM-direktivet bemærkede EFD i sag C-72/95 Kraaijeveld, at direktivets anvendelsesområde er vidt og dets formål bredt. I betragtning af formuleringerne i direktiv 2001/42/EF, dette direktivs og VVM-direktivets beslægtede formål og de begrebsmæssige ligheder mellem dem tilrådes det medlemsstaterne at anlægge en tilsvarende tilgang, når de skal afgøre, om et dokument skal betragtes som en plan eller et program, der er omfattet af direktiv 2001/42/EF's anvendelsesområde. Hvorvidt et dokument kan få væsentlig indvirkning på miljøet kan eventuelt anvendes som målestok. Termerne bør formentlig tolkes således, at de dækker enhver formel erklæring, der udgør mere end en simpel forhåbning, og som udstikker et påtænkt fremtidigt handlingsforløb."

Miljøvurderingslovens § 8 har følgende ordlyd:

"Myndigheden skal gennemføre en miljøvurdering af planer og programmer, hvor disse

- 1) udarbejdes inden for landbrug, skovbrug, fiskeri, energi, industri, transport, affaldshåndtering, vandforvaltning, telekommunikation, turisme, fysisk planlægning og arealanvendelse og fastlægger rammerne for fremtidige anlægstilladelser til de projekter, der er omfattet af bilag 1 og 2,
- 2) medfører krav om en vurdering af virkningen på et internationalt naturbeskyttelsesområde under hensyntagen til området's bevaringsmålsætninger eller
- 3) vurderes at kunne få væsentlig indvirkning på miljøet, jf. stk. 2.

Stk. 2. Myndigheden skal gennemføre en vurdering af, om planer og programmer kan få væsentlig indvirkning på miljøet, når disse

- 1) er omfattet af stk. 1, nr. 1, og kun fastlægger anvendelsen af mindre områder på lokalt plan eller angiver mindre ændringer i sådanne planer eller programmer eller
- 2) i øvrigt fastlægger rammerne for fremtidige anlægstilladelser og kan forventes at få væsentlig indvirkning på miljøet."

Det fremgår af forarbejderne til miljøvurderingslovens § 8:

"Med hensyn til det anvendte udtryk 'fastlægge rammerne for fremtidige anlægstilladelser' sigtes der til, at planen eller programmet indeholder kriterier eller vilkår, der bestemmer rammerne for indholdet af en myndigheds behandling af en ansøgning om anlægstilladelse. Kriterierne kan f.eks. sætte grænser for, hvilke type aktivitet eller virksomhed, der kan tillades i et bestemt område, eller indeholde betingelser, som ansøgeren skal opfylde for at få tilladelse, eller planen eller programmet kan fastholde et områdes særlige kendetegn og derved stille krav til de tilladelser, der vil blive givet.

Såvel planer og programmer, der angår konkrete projekter som dem, der har et generelt/overordnet indhold, kan være omfattet af bestemmelsen. Det bemærkes, at 'planer for fysisk planlægning og arealanvendelse' sigter til den måde, hvorpå området skal anvendes, selvom den ene term kan have en bredere betydning end den anden."

Af Kommissionens vejledning om gennemførelse af direktiv 2001/42 fremgår det, at:

"Betydningen af "fastlægger rammerne for fremtidige anlægstilladelser" er afgørende for fortolkningen af direktivet, selv om der ikke findes nogen definition i teksten. Udtrykket vil normalt betyde, at planen eller programmet indeholder kriterier eller vilkår, der bestemmer, hvorledes den bevilgende myndighed behandler en ansøgning om anlægstilladelse. Sådanne kriterier kunne sætte grænser for, hvilken type aktivitet eller anlægsvirksomhed der er tilladt i et givet område; eller de kunne indeholde betingelser, der skal opfyldes af ansøgeren, hvis tilladelsen skal gives; eller de kunne være udformet således, at de bevarer bestemte kendetegn ved det pågældende område (f.eks. en blanding af arealanvendelser, der fremmer områdets økonomiske levedygtighed).

Arealanvendelsesplaner indeholder normalt kriterier til bestemmelse af, hvilken type anlægsaktiviteter der kan iværksættes i bestemte områder, og er et typisk eksempel på planer, som fastlægger rammerne for fremtidige anlægstilladelser. Hvorvidt særlige kriterier eller betingelser danner grundlag i de enkelte tilfælde vil afhænge af omstændighederne i hvert af tilfældene, idet en enkelt begrænsende faktor kan være så væsentlig, at den har en dominerende indflydelse på fremtidige tilladelser. På den anden side vil en række forholdsvis ubetydelige eller upræcise faktorer formentlig ikke have nogen indflydelse på meddelelsen af tilladelser."

Efter EU-domstolens praksis anses betingelsen "fastlægger rammerne for fremtidige anlægstilladelser" for opfyldt, når planen eller programmet fastlægger en betydningsfuld helhed af kriterier og fremgangsmåder for tilladelse og iværksættelse af et eller flere af disse projekter, navnlig med hensyn til placering, art, størrelse og betingelser for drift af sådanne projekter eller ved tildeling af midler til disse projekter.[9]

Miljø- og Fødevarerklagenævnet finder, at Frederikshavn Kommunes restaurationsforskrift fastlægger rammer for fremtidige anlægstilladelser, og at den derfor er omfattet af miljøvurderingslovens § 2, stk. 1, nr. 1 og § 8, stk. 2, nr. 2, hvorfor kommunen skulle have gennemført en vurdering af, om planen kunne få væsentlig indvirkning på miljøet (screeningsafgørelse).

Miljø- og Fødevarerklagenævnet har lagt vægt på, at forskriften, som Frederikshavn Kommune har vedtaget, indeholder bestemmelser med krav til den fysiske indretning af ventilationssystemer i restaurationer, herunder bl.a. krav til højden på og udformningen af ventilationsanlæg ved restaurationer. Forskriften indeholder derudover bestemmelser om den fysiske indretning af restaurationer med lydsluser og til lydisolering samt lyddæmpning af elektronik med henblik på at reducere støjgener. Det er derfor nævnets opfattelse, at restaurationsforskriften fastlægger en betydningsfuld helhed af kriterier og fremgangsmåder for, at restaurationer i Frederikshavn Kommune kan opnå tilladelse og etableres. Nævnet bemærker, at restaurationsforskriften, i den form den er vedtaget af Frederikshavn Kommune, efter nævnets opfattelse ikke fastlægger rammer for fremtidige anlægstilladelser for projekter, som er opført på miljøvurderingslovens bilag 1 eller bilag 2, hvilket betyder, at planen skal miljøvurderes, hvis kommunen vurderer, at planen kan få væsentlig indvirkning på miljøet, jf. miljøvurderingslovens § 8, stk. 2, nr. 2.

3.3 Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse

Miljø- og Fødevarerklagenævnet ophæver Frederikshavn Kommunes indirekte afgørelse af 22. juni 2010 om, at forskrift vedrørende miljøkrav i forbindelse med indretning og drift af restaurationer ikke er omfattet af reglerne i miljøvurderingsloven.

- [1] Lovbekendtgørelse nr. 4 af 3. januar 2023 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).
- [2] Lov nr. 1715 af 27. december 2016 om Miljø- og Fødevareklagenævnet.
- [3] Bekendtgørelse nr. 132 af 30. januar 2017 om gebyr for indbringelse af klager for Miljø- og Fødevareklagenævnet mv.
- [4] Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 1517 af 14. december 2006 om miljøregulering af visse aktiviteter.
- [5] Sag 19/00675.
- [6] Bekendtgørelse nr. 47 af 15. januar 2019 af lov om kommunernes styrelse.
- [7] LFF-2016-03-03 nr. 147 om Miljøvurdering af planer og programmer og konkrete projekter (VVM).
- [8] Kommissionens vejledning om gennemførelse af direktiv 2001/42 om vurdering af bestemte planers og programmers indvirkning på miljøet, 2003.
- [9] Se EU-Domstolens dom af 22. februar 2022 i sag C-300/20, Bund Naturschutz in Bayern m.fl., præmis 62 og den deri nævnte praksis.

Sag:

22/03247

Dato:

20. december 2023.

Emner:

Miljøvurdering af ...

Highlight: Vis/skjul highlight

Miljø- og Fødevareklagenævnet (<https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet/>) •
Nævnenes Hus • Toldboden 2 • 8800 Viborg • Tlf. nr.: 72 40 56 00 • CVR: 37795526 • mfkn@naevneneshus.dk
(<mailto:mfkn@naevneneshus.dk>)

[Tilgængelighedserklæring \(https://www.was.digst.dk/mfkn-naevneneshus-dk\)](https://www.was.digst.dk/mfkn-naevneneshus-dk)